

V.V.N.T. LEDENBRIEF

Tijdschrift van de

VERENIGING VRIENDEN

NEDERLAND - TSJECHOSLOWAKIJE

Nr. 63

NOVEMBER/DECEMBER 1990

Bestuur

A. Hoogstad, voorzitter
N. van Rees, alg.secr.
Postbus 61003 - 3002 HA ROTTERDAM
J. van Gastel, wmd. penn.,
Postrek. 379543 t.n.v. V.V.N.T. te Rijswijk
A. den Boogert
Mw. H.G. v.d. Burg-Meijer, secr./ledenadm.
Mw. H. Molenaar-Mojžišová
E. de Munck, vice-voorz.
K.L. Thio

==*==

Redactie Ledenbrief

L.J. v.d. Burg, Nieuwendamlaan 274
2547 JR 's-Gravenhage, tel. 070-3258679
Mw. H.G. v.d. Burg-Meijer
K.L. Thio
J.F.E. Wallin

==*==

Ledenadministratie

Mw. H.G. v.d. Burg-Meijer
Nieuwendamlaan 274, 2547 JR DEN HAAG

Reisdienst

A. Hoogstad
mw. H.G. v.d. Burg

GTM (Genootschap voor Tsjech. Muziek)

J.F.E. Wallin (voorz.) tel. 070-3278706
A. van Beuzekom (secr.)
P.J.M. de Coo (penn.)
mw. T. Onderdenwijngaard
W. Dijk

Afdelingen

Amsterdam: K.L. Thio; tel. 020-791423
Den Haag: Secr.: vacant
Rotterdam: A. den Boogert; tel. 010-4205581

==*==

V.V.N.T.-FILMDIENST

K.L. Thio, Van Baerlestraat 59
1071 AR AMSTERDAM; tel. 020-791423

De Voorplaat

Een toepasselijke prent van Josef Lada;
hij illustreerde o.a. het wereldberoemde
"Swejk".

Uit onze Statuten

Artikel 2

1. De vereniging heeft ten doel het bevorderen van de kennis over - en het begrip voor de samenleving en cultuur in Tsjechoslowakije en de versterking van de vriendschapsbanden tussen de volkeren van Nederland en Tsjechoslowakije.
2. De vereniging richt zich daarbij op alle lagen van de bevolking, alle instellingen en organisaties, ongeacht hun politieke, godsdienstige of wereldbeschouwelijke opvattingen.
3. De vereniging is een onafhankelijke organisatie, is niet gebonden aan enige politieke partij of groepering en onthoudt zich van elke stellingname over politieke, godsdienstige of wereldbeschouwelijke opvattingen.

Uit het Huishoudelijk Reglement

Artikel 2.

2. Indien een lidmaatschap na 30 juni van enig jaar ingaat, is het betreffende lid over het nog resterende gedeelte van dat jaar slechts de helft van de geldende jaarcontributie verschuldigd, met dien verstande dat bij toetreding als lid in november of december over het dan lopende jaar in het geheel geen contributie verschuldigd is, mits de contributie over het volgende jaar wordt voldaan.

PRANEDA b.v.
PAPENDRECHT - NEDERLAND
IMPORT - EXPORT

VAN DE VOORZITTER

Het valt mij wat moeilijk erover te schrijven, maar u hebt er recht op te weten wat er in de Vereniging gebeurt.

Uit het bestuur is getreden Mevrouw Nieboer.

De reden van haar vertrek is dat zij een Stichting heeft opgericht die de naam "Bohemica" draagt en die tot doel heeft de relatie onder de Tsjechen in Nederland te onderhouden en te verbeteren. De doelstelling van die Stichting bleek raakvlakken te hebben met die van de V.V.N.T.

Mevrouw Nieboer is van Bohemica voorzitter.

Het bestuur was ontstemd over deze zaak, temeer daar mevrouw Nieboer pas een half jaar na de oprichting het bestuur daarvan in kennis heeft gesteld. De bestuursleden zijn voorts van mening dat de beide functies niet met elkaar te verenigen zijn.

Mevrouw Nieboer heeft vervolgens op de bestuursvergadering van 6 oktober j.l. als bestuurslid bedankt. Jan van Gastel heeft enkele dagen daarna de boeken en bescheiden overgenomen en zal de functie van penningmeester tot de eerstkomende Ledenvergadering waarnemen.

Wij zijn ons bewust dat mevrouw Nieboer veel voor de V.V.N.T. heeft betekend. Veel werk heeft zij verricht. Wij hebben onze dank daarvoor uitgesproken. In het bestuur heerste een zekere verslagenheid.

Er gelukte de afgelopen weken niet zoveel. Op 19 oktober ging de toneelvoorstelling van Havel's Largo Desolato niet door omdat er in de familie van een der speelsters zich een sterfgeval had voorgedaan.

De Kerstreis naar Luhacovice kon wegens geringe belangstelling niet doorgaan en moesten wij dus annuleren.

De toernee van het Praags cimbaalorkest onder leiding van Jan Holy vond niet voldoende belangstelling.

Ik eindig toch in majeure. Op 7 november was er in de Gemeente Bibliotheek in Rotterdam de opening van een tentoonstelling ter gedachtenis aan de bekende Tsjechische componist Bohuslav Martinû. Deze toondichter werd honderd jaar geleden geboren. Het Genootschap voor Tsjechische Muziek heeft deze tentoonstelling georganiseerd. Een verdienstelijk initiatief. Bij de opening werd prachtig gemusiceerd en ik had een toespraak voorbereid. Die voorbereiding vond ik interessant want het gaf mij gelegenheid kennis te maken met een man die ijver, bescheidenheid, eruditie en genialiteit in zich verenigde: Bohuslav Martinû (1891 - 1959). De tentoonstelling gaat tot 28 november.

Arie Hoogstad.

VAN HET BESTUUR

Behalve de maandelijkse bestuursvergadering is het bestuur op 10 november bijeen geweest ter bespreking van o.m. jaarvergadering en beleid 1991.

In verband met deze jaarvergadering, bestuursverkiezing, enz. lijkt het ons gewenst de daarop betrekking hebbende artikelen uit de Statuten hieronder te vermelden:

Artikel 9 (Vergaderingen)

1. Binnen drie maanden na afloop van elk boekjaar wordt een algemene ledenvergadering (jaarvergadering) gehouden. Het bestuur brengt in deze vergadering zijn jaarverslag uit en doet, onder overlegging van de nodige bescheiden, rekening en verantwoording van zijn in het afgelopen jaar gevoerde beleid.

Artikel 8 (Bestuur) luidt:

1. Het bestuur bestaat uit minimaal vijf en maximaal elf personen. Het aantal bestuursleden wordt met inachtneming hiervan vastgesteld door de algemene ledenvergadering en wel bij voorkeur op een oneven aantal. Alleen leden van de vereniging zijn verkiesbaar als bestuurslid.
2. De bestuursleden worden benoemd en ontslagen door de algemene ledenvergadering. De algemene ledenvergadering stelt alvorens een besluit tot ontslag te nemen het betreffende bestuurslid in de gelegenheid verweer te voeren.
3. Voor de benoeming van bestuursleden wordt door het bestuur een voordracht opge maakt. Een voordracht kan tevens worden opgemaakt door ten minste vijftien leden, welke voordracht ten minste vier weken vóór de datum van de algemene ledenvergadering bij het bestuur moet zijn ingediend. Voordracht op een andere wijze is niet mogelijk. Elke voordracht is een bindende voordracht.
4. Een bestuurslid wordt benoemd voor een tijdvak van drie jaar. Jaarlijks treden een of meer bestuursleden af volgens een door het bestuur op te maken rooster van aftreden. Een aftredend bestuurslid kan terstond weer als bestuurslid worden voorgedragen.
5. De voorzitter wordt in functie door de algemene ledenvergadering uit de bestuursleden benoemd.

In de ledenbrief van januari volgen nadere gegevens en de artikelen die betrekking hebben op overige vergaderpunten.

Punt 3 van artikel 8 kan zo geïnterpreteerd worden, dat kandidaten, die geen voordracht van vijftien leden kunnen krijgen, zich tot het bestuur kunnen wenden. Het bestuur kan dan eventueel tot een voordracht besluiten.

Wij hopen dat er nu reeds vele kandidaten gesteld zullen worden, zodat open gevallen plaatsen opgevuld kunnen worden.

Het maandelijks uitgeven van de ledenbrief kost een flinke duit. Door advertenties kunnen wij deze kosten drukken en u bereikt daarmee een gericht publiek in een oplage van + 800 exemplaren. Onderstaand onze tarieven:

1/16 pag.	f 15,=;	6 nrs	f 85,=;	12 nrs	f 165,=
1/8 "	f 20,=;	" "	f 115,=;	" "	f 225,=
1/4 "	f 30,=;	" "	f 170,=;	" "	f 325,=
1/2 "	f 50,=;	" "	f 270,=;	" "	f 500,=
hele pag.	f 85,=;	" "	f 440,=;	" "	f 850,=

Voor nadere inlichtingen: L.J. v.d. Burg, Nieuwendamlaan 274,
2547 JR Den Haag. Tel. 070-3258679.

VAN DE REDACTIE

Deze ledenbrief is de laatste die dit jaar verschijnt en wel als gecombineerd November/December-nummer. Daar het verenigingsjaar gelijk loopt met het kalenderjaar, heeft deze tevens een wat "huishoudelijk" karakter.

In de envelop vindt u de acceptgiro met begeleidende brief, waarvan de inhoud voor zichzelf spreekt.

Bij "Van het Bestuur" vindt u de artikelen van Statuten en eventueel Huishoudelijk Reglement die betrekking hebben op de jaarvergadering en bestuursverkiezing.

Verder wijzen wij gaarne op de gebruikelijke rubrieken: Het aantal stedenbanden tussen Nederlandse en Tsjechoslowaakse steden neemt toe.

Bij "Van de leden" een overwegend toeristische inzending van ons lid H.P. de Groot, die in Slowakije woont.

Kortom een ledenbrief met weer "voor elk wat wils".

En met verwijzing naar onze omslag-tekening van Josef Lada en de advertentie van Perseus, wensen wij u prettige feestdagen en een goede jaarwisseling.

L.J. v.d. Burg.

NIEUWS VAN DE STEDENBANDEN

Voorburg

In de Ledenbrief van september jl. werd bericht over de stedenband van Voorburg met Hranice.

In dezelfde maand werd door het Voorburgse gemeentebestuur een voorlichtingsavond belegd waarvoor alle scholen, culturele instellingen, wijkverenigingen enz. waren uitgenodigd.

De belangstelling viel nog al tegen, want behalve 10 raadsleden verschenen er maar evenveel "gewone" Voorburgers namens 4 organisaties. Maar weinig, gelet ook op de vele aanvragen uit Hranice voor uitwisseling en andere contacten. Terecht werd opgemerkt dat Hranice méér rijp lijkt voor de stedenband dan Voorburg. De initiatiefnemers blijven echter optimistisch en hebben de oproep aan de Voorburgse gemeenschap herhaald.

Inmiddels is de burgemeester van Hranice, Jiří Jacek, met enkele directeurs van de plaatselijke cementindustrie, op bezoek geweest in Voorburg. Het bleek dat van Tsjechische zijde vooral veel belangstelling bestond voor de organisatie van de politie in Voorburg en voor het systeem van kabeltelevisie. Hranice zou graag ook een kabelnet realiseren om zo "de informatiestroom, ook die van niet Tsjechische TV-stations en via de satellieten naar de huiskamers in Hranice te leiden". Genoemde cementindustrie, die al veel culturele en sportieve voorzieningen sponsort, zou ook aan de aanleg van zo'n kabelnet willen bijdragen. Er werden daarom al diverse contacten met Nederlandse specialisten op kabelnet-gebied gelegd. Ook werden de mogelijkheden besproken voor het stage lopen van ambtenaren uit Hranice bij Voorburgse gemeentelijke instellingen. Op bestuurlijk niveau komt er mogelijk wel wat van de grond. Nu de burgerij nog.

Rijswijk

Rijswijk, stedenband met Beroun, wèl een particulier initiatief. De leerlingen van de R.K. Scholengemeenschap "De Rijswijkse" werden in een aantal lessen geïnformeerd over Tsjechoslowakije en met name over het onderwijs daar. Dit ook ter voorbereiding van een reeks activiteiten van de school om geld bijeen te brengen voor de zusterschool in Beroun, de Barranov Scholengemeenschap. Er werd een fancy fair met rommelmarkt gehouden; zelf van hout gemaakte artikelen werden in een marktkraam verkocht, er was een sponsorloop met 450 deelnemers en tenslotte werd een inzameling gehouden van na vakanties in het buitenland overgehouden munten. Die werden door een Bank, bij wijze van uitzondering, tegen Nederlands geld ingewisseld.

Het aldus bijeengebrachte bedrag werd door de gemeente Rijswijk met nog eens zo'n bedrag aangevuld en het totaal is door een delegatie van leraren en leerlingen in Beroun overhandigd. De Barranov-school zal het geld besteden voor het aanschaffen van hulpmiddelen, want daar bestaat grote behoefte aan.

Het is de bedoeling als vervolg op deze actie uitwisselingprogramma's tussen de scholen tot stand te brengen.

Ondertussen zijn er in Rijswijk ook al enkele andere activiteiten geweest op het gebied van hulpverlening, omdat er in Beroun nog al wat instellingen zijn die kennelijk in een minder florissante toestand verkeren. Met name in het regionale ziekenhuis ter plaatse zijn er tekorten aan van alles.

Daarnaast probeert men tussen inwoners van Beroun en Rijswijk correspondentiecontacten tot stand te brengen (veel verzoeken uit Beroun daarvoor) en hoopt men dat de eerste verbindingen met kunstenaars zullen leiden tot het afbeelden van een werkstuk van een Berounse schilder op de gemeentelijke Rijswijkse nieuwjaarskaart.

Een leuk initiatief was nog de uitnodiging van de directie van het Bejaarden-centrum Steenvoorde aan de gemeente Beroun om 2 gepensioneerde alleenstaanden "af te vaardigen" voor een tweeweeks verblijf als gasten van het Centrum. De twee dames die de reis naar Rijswijk aanvaardden, hebben een groot aantal bezienswaardigheden bezocht en veel indrukken kunnen opdoen over allerlei aspecten van het leven in Nederland waaronder de voorzieningen voor ouderen.

Heemskerk

Van ons lid de heer **F. Plantinga** te Heemskerk ontvingen wij bericht over de betrekkingen die vanuit die plaats zijn aangeknoopt met Klatovy.

De heer Plantinga is de initiatiefnemer voor de oprichting van een werkgroep Vriendschapsbanden Heemskerk-Klatovy, die zich ten doel stelt contacten door uitwisseling tussen groeperingen uit die gemeenten te bevorderen. Men wil dit doen zonder dat de gemeentebesturen als zodanig daar rechtstreeks bemoeienis mee hebben. Ook de eerste contactlegging met Klatovy is trouwens totstandgekomen zonder enige tussenkomst van welke officiële instantie ook. Dat kan nu ook in Tsjechoslowakije.

De werkgroep heeft zich na enkele eerdere oriënterende gesprekken in Klatovy, in juli jl. opnieuw daarheen begeven met medeneming van veel foto- en ander materiaal over Heemskerk en daarmee een tentoonstelling ingericht om de bevolking een idee te geven van de Nederlandse partnergemeente. Dat is een groot succes geworden en er werden een aantal contacten gelegd met culturele organisaties en met de sportwereld in Klatovy. Tegen het eind van dit jaar wordt tegenbezoek verwacht en zal geprobeerd worden afspraken te maken voor een sportieve en culturele manifestatie van Klatovy in Heemskerk in de loop van 1991.

Te vermelden valt nog dat Klatovy in een heuvellandschap ligt, ongeveer 90 km. zuidwestelijk van Praag. De stad - die nu 23.000 inwoners heeft - werd omstreeks 1260 gesticht en heeft een historische monumentale kern. De plaatselijke lichte industrie vormt de belangrijkste werkgelegenheid. Er is ook een bloeiend verenigingsleven, zowel voor allerlei sporten als ook op het gebied van muziek, zang, dans en toneel.

We danken de heer Plantinga voor de gezonden informatie, waaraan wij het bovenstaande hebben kunnen ontlelen.

En we willen er nog aan toevoegen, dat de redactie ook uit andere jumilage-gemeenten graag van de leden bij gelegenheid wat nieuws ontvangt ter vermelding in de Ledenbrief.

Jan van Gastel.

VAN DE LEDEN

De ingezonden brieven van de leden gaan deze keer gepaard met verzoeken en een aanbieding.

De heer **G.J. Sasbrink** uit Dedemsvaart schreef ons onder meer het volgende:

Nu ik al enige jaren lid ben van de V.V.N.T. moet me toch even iets van het hart. Meerdere keren was ik op bezoek in het mooie Praag. Daar ook mensen ontmoet met wie ik later in contact probeerde te komen.

Juist dit in contact komen en dit contact te continueren is voor mij een moeilijkheid gebleken!

Bij het laatste bezoek vorig jaar een ingenieur ontmoet verbonden aan het Planetarium in Praag. Ontvangst daar was hartelijk, conversatie in Duits. Deze "kennis" veel informatie gestuurd van Planetaria in Nederland, brieven gestuurd, prentbriefkaarten, vertalingen in Duits van artikelen waarnaar zijn interesse uitging (zonnewijzers) enz. Hierop niets teruggehoord, dus deze man maar eens gebeld. Toen ik hem aan de telefoon had (hij was te bereiken op het nummer van het Planetarium) zei hij geen Duits te kunnen en moest het gesprek verder in het Frans plaatsvinden. Hij beloofde me terug te schrijven.

Het telefoontje vond plaats in Maart. Sindsdien nog weer een brief geschreven met informatie van het planetarium "Planetron" in Drente. Maar verder niets gehoord, dus de moed maar opgegeven.

Zo ook eerder contacten gehad met een gepensioneerde leraar. Deze ontmoetten wij als portier bij het Technische museum in Praag. Later is de briefwisseling van zijn kant tot een einde gekomen.

Toch zou ik graag in contact komen met iemand uit Praag, die de Duitse taal beheerst en een brede belangstelling heeft. Mijn hobby is zonnewijzerbouw en verguldwerk. Ik heb gehoord dat bladgoud in Praag (de Gouden Stad) niet zo gemakkelijk te koop is. Misschien kan ik via contacten mogelijkheden tot levering van bladgoud komen. Kan iemand mij hierin helpen?"

Ik hoor gaarne van u.

G.J. Sasbrink
Havikstraat 17
7701 JX DEDEMSVAART
Tel. 05230-13359

De brief van de heer **H.P. de Groot** uit **Dolný Kubín** in Tsjechoslowakije begint als volgt:

Sinds juni 1990 woon ik officieel in Tsjechoslowakije, om precies te zijn in het Slowaakse stadje Dolný Kubín (+ 20.000 inwoners), + 40 km. van de Poolse grens.

Ik ben getrouwd met een Slowaakse vrouw, die net als ik 30 jaar is. Wij hebben (nog) geen kinderen. Het lijkt me leuk om van tijd tot tijd eens wat te schrijven over het dagelijkse leven hier.

Door samenloop van omstandigheden (een groot tekort aan leraren buitenlandse talen) ben ik nu leraar Engels op lagere scholen in Dolný Kubín en omgeving. Een heel verschil met de kantoorbanen die ik in Nederland had, maar het bevalt goed.

De lagere school telt hier 8 jaren (wordt weer 9). De leerlingen zijn tussen de 6 en 14 jaar en degenen die Engels krijgen (vanaf de 5e klas) zijn tussen de 10 en 14 jaar.

De Slowaakse taal was in het begin erg moeilijk voor me. Nu gaat het natuurlijk al een stuk beter. Schrijven is nog steeds een ramp. Al die naamvallen. Maar lezen, verstaan en spreken gaat best goed. Thuis spreken we Engels, want m'n vrouw (die ook in het onderwijs zit) is bezig voor Staatsexamen Engels.

Door de drukke werkzaamheden blijft er niet veel tijd over om regelmatig uitstapjes te maken in de omgeving. Dat is best jammer, want die leent zich er uitstekend voor..

Hierna volgt een beschrijving van Dolný Kubin en omgeving, dat we publiceren bij "Van en over Tsjechoslowakije".

Daarna volgt een oproep, dat we hieronder weergeven:

Ik wil een oproep doen aan een Nederlandse MEAO-school om te corresponderen (in het Engels) met de MEAO in Dolný Kubin (de klas bestaat voornamelijk uit meisjes). Wie?

Verder, ieder die in het Engels, Duits, Frans of Spaans meer dan "ja" en "nee" kan schrijven wil ik oproepen om te corresponderen met iemand uit Tsjechoslowakije.

Heb je interesse, schrijf dan wat bijzonderheden over jezelf (in het Nederlands) en wat voor een correspondentievriend(in) je zoekt (en in welke taal).

De belangstelling hier is heel erg groot. Stuur je briefje naar

H.P. de Groot

ul. Duk. Hrd. 2041/54

02601 DOLNÝ KUBÍN

C.S.F.R.

En zelf zou ik graag in contact willen komen met een leraar Engels die mij af kan helpen met wat grammaticale kwesties. Het niveau (van leraren en leerlingen) ligt in Nederland nl. een stuk hoger.

Een probleem is hier ook om (school)boeken te kopen. Vanwege de enorme vraag moeten de boekwinkels meestal "nee" verkopen.

Reacties graag naar bovenstaand adres.

Tenslotte als respons op het verzoek om adressen waar in het Oosten van het land Tsjechisch geleerd kan worden, onderstaande mededeling.

CURSUS TSJECHISCH.

Zijn er in Drenthe misschien mensen die graag Tsjechisch zouden willen leren? Wij hebben reeds enige ervaring in het geven van zo'n cursus en we zouden, bij voldoende belangstelling, begin 1991 een cursus voor "beginners" kunnen starten.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met: **Jan en Štěpánka Rozeboom**, Weverslaan 15, 7991 BN Dwingeloo. Tel.: 05219-2263 - na 16.00 uur.

Een eenvoudig gesprek met uw Tsjechische vrienden voeren, een rede van president Havel verstaan, een boek lezen of in een Tsjechisch kookboek thuis raken?

Leer dan Tsjechisch !

Doeltreffende schriftelijke lessen met mondelinge begeleiding in Purmerend door ervaren leraar met eigen Nederlands lesmateriaal.

Tel. 02990-38238 (Purmerend)

rapide tours

TOURINGCAR- EN REISBURO

Gespecialiseerd in reizen naar

- * Hongarije
- * Polen
- * Tsjechoslowakije

- * luxe touringcars
- * 8 tot 54 personen
- * beschikbaar voor binnen- en buitenland vervoer
- * rolstoelvervoer

Stationsstraat 25
9482 TX TYNAARLO
Tel. 05921-43300

VAN DE AFDELINGEN

Afdeling Amsterdam

De activiteiten van de afdeling Amsterdam zijn dit jaar afgerond met het bezoek aan Rialto, waar de Tsjechoslowaakse nouvelle vague film "De Grap" werd bekeken.

In het nieuwe jaar starten wij met een

Nieuwjaarsreceptie

op vrijdagavond **18 januari** 1991 in Buurthuis "De Pijp" aan de 2e V.d. Helststraat 66 (hoek Lutmastraat).

Wij komen daar bijeen van 19.30 u. tot 22.00 uur.

De V.V.N.T.-leden in de regio Amsterdam ontvangen hierover persoonlijk nader bericht omstreeks 1 december a.s.

E. Elias

C. Oostveen

L. Thio.

=*=

Afdeling Rotterdam gastheer/vrouw van ensemble Jan Holy

Voor de eerste maal is het gelukt om een muziek-ensemble uit Tsjechoslowakije, dat op uitnodiging van de V.V.N.T. naar ons land komt, in zijn geheel op één adres onder te brengen. Dit vergemakkelijkt de organisatie

van de tournee en het is zondermeer prettig voor de groep, in vergelijking met het onderbrengen bij gastgezinnen, hoewel wij die niet graag zouden missen.

Op 18 oktober 's avonds om ong. 20.15 uur werd de groep bij een benzinestation nabij Rotterdam opgewacht. Zij konden direct door naar het logeeradres voor de komende tien dagen, nl. naar de Prinsenwiek in de Alexanderpolder, waar zij zeer gastvrij werden ontvangen.

Hoewel de Prinsenwiek geen hotel is maar een service-flat, gunde men de Tsjechen van harte de logeerkamers, die anders voor gasten van de bewoners worden gebruikt.

Het eerste optreden van Jan Holy en zijn ensemble in Rotterdam was op 20 oktober in de wijk Zevenkamp, in wijkgebouw "de Scheg". Precies een jaar geleden had afd. Rotterdam in deze zaal een overweldigend succes, doordat de zaal toen met ongeveer 170 mensen was gevuld. Ondanks het aanschrijven van al de 100 leden van Afd. Rotterdam zijn er slechts een viertal gekomen, nl. uit Zoetermeer en Delft. Gelukkig was er met affiches en een goed artikel met foto van Jan Holy in ons huis-aan-huisblad Alexanderpost reclame gemaakt. Zodoende kon Jan Holy zijn virtuositeit tonen aan ongeveer 45 mensen.

Het tweede optreden in Rotterdam en tevens het laatste van de tournee werd gehouden op zaterdagmiddag 27 oktober in de Prinsenwiek. Zoals altijd, is een optreden daar het klapstuk, volle zaal en zeer enthousiaste mensen. Welke Tsjechische groep er ook komt, een optreden in de Prinsenwiek als afronding van een tournee maakt alles goed, zowel voor de musici als voor de organisatoren van de V.V.N.T.

Als bestuurder van de Afd. Rotterdam, zou ik al de 100 leden van de Afdeling willen aansporen tot meer interesse voor de activiteiten in de afdeling.

A. den Boogert.

VAN EN OVER TSJECHOSLOWAKIJE

Een Tsjechisch spreekwoord luidt: "Zdravi je největší poklad", in het Nederlands vertaald "gezondheid is de grootste schat". Ondanks dat is de mens vaak zuiniger op zijn bezittingen dan op zijn gezondheid. Toch is er een streven, ook bij onze overheid en talrijke verenigingen, om ons gezonder te laten leven, bijvoorbeeld door rookverbod in openbare gelegenheden en bijdragen in de gezondheidszorg. Wat de verenigingen betreft is er voor elk orgaan en voor elke ziekte wel een vereniging te vinden.

Een van de belangrijkste hulpmiddelen om gezond te blijven en/of weer te worden is **water**. Dat is ook in ons land herontdekt. In de vorige eeuw was bijvoorbeeld Scheveningen reeds een deftige badplaats. Dat begon al in 1818 met een door Jacob Pronk gebouwd badhuisje, bestaande uit vier kamertjes, waarin een badkuip. Het zeewater werd als geneeskrachtig beschouwd.

Via het "stedelijk badhuis" kwam er tenslotte het "Kurhaus" onder Duitse directie. Geopend op 11 juli 1885. Dit Kurhaus is er nog steeds, maar heeft thans een andere functie.

Nu zijn het Nieuweschans, Arcen en Valkenburg, waar men een kuur kan volgen.

Over kuren in Tsjechoslowakije kan men inlichtingen krijgen bij mevrouw Dr. A. Ambachtsheer-Klířová, 3431 BH Nieuwegein, Sluyterslaan 339.

En dan volgt nu de beschrijving van "Het Reisboek Kuuroorden in Europa"

Hoewel dit boek van Monda Heshusius over de kuuroorden in geheel Europa gaat en Tsjechoslowakije daarvan een bescheiden onderdeel vormt, vinden wij dit boekwerkje zeker wel waard om het in de ledenbrief aan te bevelen.

Een belangrijk deel gaat namelijk over het kuren zelf; en wel over de geschiedenis, de behandelingen en de gunstige resultaten, eveneens over de veranderde houding tegenover het kuren, maar ook "Kuren, op wiens kosten?"

Sammer worden de kuuroorden in Europa aangegeven, maar wel met adressen, waar men nadere informatie kan krijgen. Prettig is ook, dat er gemiddelde prijzen vermeld worden, zodat men kan vergelijken. Voorts voor geïnteresseerden een literatuur-opgave.

Door de bescheiden omvang en duidelijkheid een prettig te lezen boekwerkje, dat hopelijk zijn nut zal hebben om ook artsen en ziektekosten-verzekeraars en ziekenfondsen voor deze geneeswijze te winnen.

Het is uitgegeven door Bosch en Keuning NV, Baarn; ISBN 90 246 4708 8. Prijs f 34,50.

De schrijfster, Monda Heshusius, is o.a. plv. directeur/hoofd van de afdeling Voorlichting van de Nederlandse Kankerbestrijding.

L.J. v.d. Burg.

slovakoterma

assurantiën

Reisverzekeringen - Pensioenadviezen - Gunstige spaarvormen
Hypotheken - Financieringen

Apeldoornselaan 72
2573 LN DEN HAAG
070-362 40 50

Ben van der Burg
Privé: 070 - 345 93 52

VAN EN OVER TSJECHOSLOWAKIJE

Zoals reeds aangekondigd bij de rubriek "Van de leden" (op pag. 8) volgt hieronder het relaas van ons lid H.P. de Groot over zijn huidige woonomgeving **Dolný Kubín**.

Dolný Kubín is de hoofdstad van het gelijknamige okres, dat ook wel Orava wordt genoemd, naar de naam van de rivier de Orava die er doorheen stroomt. In het Noorden grenst het aan Polen. De meest zuidelijke plaats is Kral'ovany, wat aan de hoofdweg van Praag naar Kosice ligt (en ook aan de spoorlijn tussen die steden) zo'n 40 km. voorbij Žilina.

Op de grens met Polen ligt een stuwmeer. Hier zijn veel campings e.d. In de zomer is het er redelijk druk (voor Slowaakse begrippen, het is er gelukkig geen Balatonmeer). Vanwege reparatiewerkzaamheden aan de damwand is het meer nu leeg. Werkelijk een uniek gezicht. Alleen de oorspronkelijke riviertjes zijn er nog.

Vanaf het meer stroomafwaarts ligt Nizna, daar staat een fabriek van Tesla, waar o.a. kleuren-t.v.'s gemaakt worden. Nog verder stroomafwaarts ligt Podbiel. Van daar naar het Oosten ligt een dal dat eindigt in de bergketens van Roháč, die deel uitmaken van de Westelijke Tatra.

Hier zijn werkelijk schitterende bergwandelingen te maken. De paden zijn goed gemarkeerd. Bergwandelschoenen zijn hier overal wel aan te raden.

Ook het openluchtmuseum in hetzelfde dal is zeker een bezoekje waard. Hier is goed te zien hoe de Slowaken vroeger leefden (veel films worden deels hier gemaakt!).

In Oravský Podzámok (in het Oravadal) is een 3-delig kasteel te bezichtigen, dat hoog boven het dal uittorent. Het is nu ingericht als museum.

Vanuit onze flat in Dolný Kubín hebben we uitzicht op Choč (1611 m.), die vanaf de parkeerplaats op de weg naar Ružomberok goed te "beklimmen" is. Niet echt moeilijk en boven een schitterend uitzicht.

Het toerisme in Tsjechoslowakije staat nog in de kinderschoenen (op Praag, de kuuroorden en de Hoge Tatra -op 100 km van Dolný Kubín- na). Dat zal gaan veranderen. Oost Europa is in.

Ik hoop dat wij hier (in Tsjechoslowakije) niet dezelfde fouten maken als die elders gemaakt zijn en dat het "platteland" z'n eigen karakter kan behouden.

Oravský Podzámok, burcht aan de Orava.

VAN DE ZUSTERCLUBS

Tijdens het vervaardigen van deze Ledenbrief ontvingen wij tot onze vreugde het tijdschrift "Švejk" van onze Belgische zusterclub. Hierin lezen wij dat de Vlaamse zuiderburen deze zomer een geslaagde busreis naar Praag en omstreken hebben gemaakt, alhoewel enkelen slachtoffer zijn geworden van dieven in Praag.

De nationaal voorzitter, W. Smeuninx, zette op papier wat er bij onze Belgische vrienden leeft; hetgeen heel goed overeenkomt met wat de V.V.N.T. op dit moment ook bezighoudt. Verkort geven wij zijn indrukken weer:

EERST HET GOEDE NIEUWS !!!

Visum, verplichte wissel en registratie bij de vreemdelingenpolitie werden onlangs afgeschaft.

Het slechte nieuws is, dat iedereen nu plotsklaps naar Praag wil, niet in het minst "NIET-VRIENDEN" van Tsjechoslovakije. Ganse horden niets ontziende toeristen, koopjesjagers, nieuwgierigen, herrieschoppers, klootjesvolk, cultuurbarbaren en pottekijkers van alle slag hebben de gezellige drukte van vroeger omgetoverd tot een hels wespennest dat zelfs de brave soldaat Švejk uit zijn evenwicht zou brengen.

Niet alleen frusterend voor de autochtone bevolking, maar ook voor diegenen die Praag koesterden als een relik, die Praag wilden beschermen tegen indringers en onbevoegden. Het is zowaar een onbegonnen werk geworden.

De stad is ontluisterd en de magie heeft plaats moeten ruimen voor een banale oppervlakkigheid, de toerist deelt nu de lakens uit en de Tsjechen worden gedegradeerd tot tweedegradsburgers, tot vreemden in hun eigen hoofdstad...

En dat dit nu allemaal moet gebeuren, net op het ogenblik dat de Tsjechoslovaakse autoriteiten geneigd schenen aan onze leden een voordeel toe te kennen, meer bepaald een fikse reductie bij het verplichte wisselen.

Onze noorderburen - bij de pinken als ze zijn - genoten reeds lang van deze maatregel, maar wat als de slogan "voor wat, hoort wat" nu bakzeil dreigt te halen ?

Toch vierden ze in augustus de inschrijving van hun DUIZENDSTE lid, hun ledenaantal neemt dus nog gestadig toe; hetzelfde geldt overigens voor de afdeling Antwerpen, waar de kaap van de 150 werd overschreden.

De constellatie in Tsjechoslovakije mag dan wel een invloed hebben op de gedragingen van onze leden, ook het aantal en de aard van de activiteiten spelen een belangrijke rol.

Je kan er natuurlijk niet omheen dat ook andere factoren zwaar kunnen doorwegen, of ze nu van politieke of filosofische oorsprong zijn, of van sociale- maatschappelijk- of culturele- en ga zo maar door; feit is dat er nogal wat leden aan de ontwikkelingen in Č.S.F.R. een kater hebben overgehouden en de zin van hun lidmaatschap EN de vereniging in vraag stellen.

Maar is dit niet de zorg en de bekommernis van allen die zich vriend van Tsjechoslovakije noemen ?

Als voorzitter wil er er overigens de nadruk op vestigen dat onze statuten zeer duidelijk het pluralisme van onze vereniging beklemtonen en dat er bijgevolg geen ruimte is voor politieke standpunten en dito debatten.

Moeten we machteloos toezien of steken we met zijn allen de armen uit de mouwen ? Gelukkig zijn er nog mensen die onze inspanningen naar waarde schatten en het nut ervan inzien.

Met de hulp van de leden, meer in het bijzonder de bestuursleden, kan dit geen probleem zijn, integendeel, met de nodige werklust en een menselijke dosis geduld, bezorgen we onze vereniging een face-lift.

Wedden ???

W. Smeuninx, nationaal voorzitter.

Genootschap voor Tsjechische Muziek

aangesloten bij de Vereniging Vrienden Nederland-Tsjechoslowakye.

Tentoonstelling "Leven en werk van Bohuslav MARTINŮ" (1890 - 1959)

in de muziekafdeling van de Gemeentelijke Bibliotheek
Hoogstraat 110 te Rotterdam
van woensdag 7 november t/m 27 november 1990

Geopend: Maandags 12.30 - 21 uur
Dinsdag t/m Vrijdags 10 - 21 uur
Zaterdags 10 - 17 uur

Een Nederlands trio op een Tsjechische plaat,

En bovendien een werk spelend van een Tsjechische componist, dat op een Nederlandse schilder is geïnspireerd. Dat mag wel in deze krant!

Harry Starreveld (fluit), Harry Sparnaay (basclarinet) en René Eckhardt (piano) vormen een trio, dat niet lang naar een naam heeft lopen zoeken. Ze noemen zich gewoon "Het trio". Omdat de Tsjechische taal geen lidwoorden kent, begrijpen Tsjechen dit wel eens niet helemaal, zodat in Tsjechische publicaties in het Engels eens te lezen viel "The HET-trio from Holland". Maar het is echt geen afkorting (trio van de Haagse Elektrische Tram of zoiets), gewoon "Het trio".

De componist Václav Kučera (geboren 1929) schreef reeds eerder een stuk op een Nederlandse schilder: "Zelfportret van Van Gogh" (basclarinet en toonband). De Breughel-inspiraties zijn speciaal gemaakt voor "Het trio", naar de schilderijen "Kinderspelen", "De bouw van de toren van Babel", "De gelijkenis van de blinde" en "Boerendans". Met wat fantasie kan men inderdaad iets van Breughel in de muziek horen, bijvoorbeeld de slepende basclarinettonen in de "Toren van Babel", de boerse geluiden in de "Boerendans".

Het tweede werk gespeeld door "Het trio" is van de componist Jiří Teml (geb. 1935) en getiteld "Ritueel"; het is een rijk afwisselend werk waar men soms een bezwerende dans meent te horen, dan weer zeer geheimzinnige geluiden, als de verwondering over een mysterie of een verschijning.

De andere kant van de plaat bevat twee uitvoeringen door een Bulgaars trio voor moderne muziek (klarinet, piano en slagwerk), een uitstekend ensemble, even als de Nederlanders, van werken van de Tsjechische componisten Petr Eben en Jiří Dvořák.

V. Kučera: "Breughel-Inspiraties"; J. Teml: "Ritueel";
P. Eben: "Tegenspelers";
J. Dvořák: "Meditatie".
"Het trio" (Nederland)
"Trio voor hedendaagse muziek" (Bulgarije).
Panton 81 0949.1111

Hans Wallin.

Zondag 16 december 12.00 uur

Opmerkelijk Tsjechisch muzikaal duo

In het laatste koffieconcert van dit jaar, 16 december, stelt zich een Tsjechisch duo aan u voor: Jan Opsitos, viool en Pavel Steidl, gitaar.

Zij brengen een programma van Tsjechische muziek ten gehore.

Hoewel Pavel Steidl en Jan Opsitos sinds enige tijd in Nederland wonen - Steidl is als solist werkzaam in ons land en daar buiten en Opsitos is eerste concertmeester bij het Nederlands Balletorkest - zijn zij enthousiaste ambassadeurs van de muziek van hun geboorteland.

Pavel Steidl

Pavel Steidl werd in 1961 te Rakovník (Tsjechoslowakije) geboren.

Hij studeerde aan het Praags conservatorium bij Milan Zelenka en een jaar bij Arnost Šádlik, en behaalde het diploma in 1983. De vier navolgende jaren zette hij zijn studie voort aan de Praagse Muziek Academie, waar hij lessen volgde bij Štěpán Rak. Reeds voor zijn afstuderen won hij in 1980 een prijs bij het Nationaal Tsjechisch concours. Twee jaar later echter vond zijn definitieve internationale doorbraak plaats met het behalen van de eerste prijs bij het befaamde Concours Internationale de la Guitare, georganiseerd door Radio France.

Steidl's gitaarspel kenmerkt zich vooral door een fijnzinnig gevoel voor nuance, gecombineerd met een duizelingwekkende virtuositeit. Ofschoon zijn repertoire alle stijlen omvat, gaat zijn persoonlijke voorkeur uit naar de muziek van J.S. Bach en van hedendaagse componisten. Pavel Steidl is vooral in dit laatste opzicht zonder twijfel te beschouwen als een vooraanstaand ambassadeur van het hedendaags Tsjechisch repertoire, dat werk omvat van componisten als Jana Obrovská, Martin Vojtisek en Štěpán Rak.

Jan Opsitos werd in 1953 in Ostrava (Tsjechoslowakije) geboren. Hij studeerde aan het Praags conservatorium bij Dr. J. Míka en

vervolgde zijn studie aan de Academie van de Kunst bij Professor M. Hlounová. Jan Opsitos was veelvuldig laureaat bij concoursen zoals in 1975 bij het internationale vioolconcours 'Praagse Lente'.

Van 1980 tot 1985 volgde hij cursussen bij Nathan Milstein in Zürich. In de periode 1980 tot 1988 was hij eerste concertmeester bij het Praags Symfonie Orkest. Als solist trad hij op met alle vooraanstaande Tsjechische orkesten en o.a. ook in Japan en de V.S.

Naast een uitstekende viooltechniek wordt zijn solistische expressie gekenmerkt door een

intellectueel reflexieve houding ten aanzien van de interpretatie die de muziek opeist.

Tijdens hun studie aan het Praags Conservatorium leerden zij elkaar kennen; hun weerzien vond plaats in Nederland. Bij deze hernieuwde kennismaking ontstond het plan een duo te vormen. De première van hun gezamenlijk programma zal begin november plaatsvinden in Tsjechoslowakije. In hun geboorteland geven zij, voor het eerst na de omwenteling, een reeks recitals o.a. in Praag.

Coby de Vrijer

Jan Opsitos

Bovenstaand koffieconcert vindt plaats bij de HAAGSE KUNSTKRING, Denneweg 64, Den Haag. Inl. tel. 070-3647585 Ma t/m Vrij. van 12.00 - 17.00 uur.

WAT HET OOG STREELT

Praag verandert met de dag. Aan de Praagse Hogeschool voor Toegepaste Kunsten is razendsnel de vermaarde, internationale designer Bořek Šípek tot gastdocent benoemd. Šípek, geboren in Praag, woont sinds 1970 in Amsterdam en reist nu op en neer naar zijn oude vaderland.

De leerlingen worden door Šípek bijgespijkerd wat betreft de internationale design-ontwikkelingen. Sinds kort zijn de produktiemogelijkheden en vraag vanuit de industrie namelijk niet langer zaligmakend voor het studieprogramma.

**ZIG
PRAAGSE ZAG**

is een expositie van de Atika-groep waartoe Jiří Javurek, Vít Cimbura, Lika Horáková, Jaroslav Šusta, Jiří Pelcl en Bohuslav Horák behoren.

De Praagse design-groep Atika behoort tot de kwalitatief betere exposanten. In november tonen zij hun deels neo-kubistische meubelen voor het eerst in onze contreien: bij design-galerie Binnen in Amsterdam.

De expositie van ATIKA, HEDENDAAGS MEUBELDESIGN uit Praag is van 19 november tot 29 december te zien bij **Galerie Binnen**, Keizersgracht 82 te Amsterdam. Open: di t/m za: 12 tot 6 uur. Tel. 020-259603.

=*=

Lenka Vilhelmová, Where is the arm, 1971

In het Open Haven Museum aan de Surinamekade is een Tsjechisch Nederlandse uitwisselingstentoonstelling te zien die eerder dit jaar in de staatsgalerie Uluv in Praag werd georganiseerd. Naar Nederland komen vijf kunstenaars van het collectief Most: Tomáš Rossi, Lako Sorokác, Oldrich Tichy, Peter Zupnik en Lenka Vilhelmová.

De deelnemende Nederlandse kunstenaars zijn: Alfred Brand, Piet Genscher, Martin Konopik en Gerard Polhuis.

Van 2 november t/m 2 december is deze expositie te zien in het **Open Haven Museum**, Surinamekade 3 te Amsterdam. Geopend : wo t/m zo: 13-17 u. za. gesloten.

=*=

Een expositie van Tsjechoslowaakse glaskunst is tot 9 december te zien bij **Galerie Rob van den Doel**, Anna Paulownastraat 105a te Den Haag.

FILATELIE

150 jaar postzegels

Door het Federatieve Ministerie van Post- en telecommunicatie werd op 6 mei van dit jaar een speciaal velletje uitgegeven ter herinnering aan de uitgifte van de eerste postzegels ter wereld. Het velletje meet 102 x 94 mm en bevat een zegel met de waarde van 7 kroon in het formaat 23 x 30 mm. Deze zegel staat tussen twee niet-geperforeerde coupons van hetzelfde formaat. De afbeelding links is een portret van Sir Rowland Hill (1795-1879), Engelse hervormer en initiatiefnemer van wereld's eerste postzegel.

Vít Cimbura:
Sakura-chair,
hout/leer, 1980

De coupon aan de rechterzijde is een afbeelding van de eerste één-penny zegel met een portret van koningin Victoria, vervaardigd door William Wyon in 1839.

Op de zegel van 7 Kroon vinden we eveneens een afbeelding van koningin Victoria, maar nu op de twee-penny zegel met originele postmerk en de tekst 150 jaar postzegels. Deze tekst vinden we eveneens aan de bovenzijde van het velletje. Aan de onderzijde een verkleinde afbeelding van de gravure vervaardigd door Václav Hollar in 1647, dat Londen uitbeelt.

De vervaardiging van dit poststuk is het werk van schilder en graficus Bedřich House.

L.J. v.d Burg.

==

ONZE BOEKENPLANK

Heda Margolius-Kovaly:

AFSCHEID VAN PRAAG - Een leven in Tsjechoslowakije 1941 - 1968

Oorspronkelijke titel: Na vlastní kuzi; vertaling van Prague Farewell door Nelleke van Maaren en Titia Fuchs.

Eerst de door de heer N. Hovinga gememoreerde flaptekst:

Dit is niet gewoon het verhaal van één vrouw. Het is de geschiedenis van een generatie, niet alleen in Tsjechoslowakije maar in heel Oost-Europa. Vanaf de gewaagde vlucht tijdens haar transport vanuit een concentratiekamp tot de Praagse Lente volgt het leven van Heda Margolius-Kovaly een patroon van glorende hoop en bittere desillusie. En hoewel zij niet bang is om in woede te schrijven - vooral over de executie van haar man en haar conflicten met het communistisch systeem bij het grootbrengen van een klein kind -, weet zij ook binnen het ondraaglijke die momenten te onderscheiden die het leven de moeite waard maken. Met een mildheid belicht zij moedig en zonder schroom het menselijk tekort en raakt aan fundamentele grondslagen van het leven die voor de meesten van ons ongrijpbaar blijven.

Peter Michielsen in NRC Handelsblad: 'Afscheid van Praag' is een buitengewoon boek: het is ontroerend zonder sentimenteel en sober zonder saai te zijn. Er wordt niet overdreven, niet uitgeweid: er staat niet één woord te veel. Daarbij slaagt ze erin, in weinig woorden gecompliceerde zaken uit te leggen, zoals het hoe en waarom van de desillusie die al snel intrad in het bevrijde Praag, of het hoe en waarom van de grote steun voor de communisten in de jaren voor en vlak na 1948. De beschrijvingen zijn precies en trefzeker.

Afscheid van Praag is geen boek dat vrolijk maakt, of hoopvol, het is ook geen boek dat de lezer optimistisch maakt over de aard van de menselijke natuur. Maar het is wel een juweel.

Voor degenen die de jongste geschiedenis van Tsjechoslowakije niet kennen of nog eens willen herlezen is dit het juiste boek, vooral om de eigen visie van de schrijfster op de gebeurtenissen. Zij geeft de zaken in hun juiste context weer door haar eigen leven te plaatsen tegen de achtergrond van het politieke, economische en sociale leven van haar land.

Als mens is zij zeer praktisch ingesteld, waardoor zij in staat is op een nuchtere, intelligente, maar voor de lezer emotionele manier te schrijven over de soms meest gruwelijke zaken zoals het verblijf in concentratiekampen of de praktijken van de communistische partij. Doordat zij wars is van iedere vorm van zinloos uitweiden over niets ter zake doende onderwerpen is het een boek dat voortdurend blijft boeien.

Heda Margolius-Kovaly: 'Afscheid van Praag'. Uitg. Contact-Amsterdam.

ISBN 90-254-6826-8; 1989; Prijs f 32,90.

Engelse uitgave: 'Prague Farewell'; uitg. Gollancz; 1988. ISBN 0575-04257-5. £ 12,95.

L. Thio.

Theodor Lessing en zijn opvattingen over geschiedenis

In Mariënbad, aan de Trebizského ulice, een straat die langs het Lunapark in de richting van Kynžvart voert, ligt een huis (nr. 213) waarop zich een gedenksteen bevindt met de beeltenis van de Duitse filosoof Theodor Lessing. Wie was Theodor Lessing?

Toen ik het huis ontdekte, had ik al over deze geleerde gelezen in het onthullende boek "Terwijl zes miljoen stierven" van Arthur Morse: Theodor Lessing was tot 1933 professor in de filosofie aan de universiteit van Hannover; bij de machtsovername der Nazi's ontvluchtte hij zijn vaderland naar Tsjechoslowakije en betrok het genoemde huis in Mariënbad, waar hij op 31 augustus 1933 werd vermoord door Duitse agenten die de Tsjechische grens hadden weten te passeren.

Vandaar de gedenksteen.

Helaas is van zijn boeken, die grotendeels tijdens de eerste wereldoorlog en in de twintiger jaren werden geschreven, slechts één in een nieuwere nadruk verschenen, nl. "Geschiedenis als zinging aan het zinloze".

Het is natuurlijk bij een filosofisch boek niet te doen om zelfs bij benadering de inhoud hier te beschrijven; het komt er zo ongeveer op neer, dat de betekenis die historische gebeurtenissen heten te hebben, er altijd door de mensen achteraf aan gegeven wordt, maar niet *à priori* al aanwezig is. Bovendien is de interpretatie die gegeven wordt altijd afhankelijk van degenen die interpreteren en van de tijd.

Waarom dit alles hier vermeld? Omdat het ergens aardig aansluit bij de zinsnede van de Griek Konstantinos Kavafis op pag. 13 van de Ledenbrief van oktober jl.

Een treffende zinsnede uit het boek van T. Lessing is de volgende (ik probeer zo goed mogelijk uit het Duits te vertalen):

"De interpretatie der gebeurtenissen is een vloeiend beleven, dat onder het aanschouwen van andersoortig beleven steeds zich weer verandert; zoals dan geen historische persoonlijkheid of gebeurtenis voor twee, drie opeenvolgende generaties of voor twee, drie naast elkaar wonende volkeren dezelfde blijft, maar voortdurend nieuw beoordeeld en anders gewaardeerd worden moet."

(Th. Lessing: "Geschichte als Sinngebung des Sinnlosen",
Matthes und Seitz Verlag, München 1983, ISBN 3-88221-219.5)

Hans Wallin.

TSJECHISCH-NEDERLANDS WOORDENBOEK

Dit nieuwe woordenboek is een uitstekende "tegenhanger" van het bijna een jaar geleden verschenen NL-TSJ-woordenboek. Met bijna 50.000 trefwoorden en aandacht voor allerlei termen uit vele vakgebieden is ook dit woordenboek breed van opzet en up-to-date. Een "baanbrekend en oorspronkelijk werk" volgens de Karel-Universiteit te Praag.

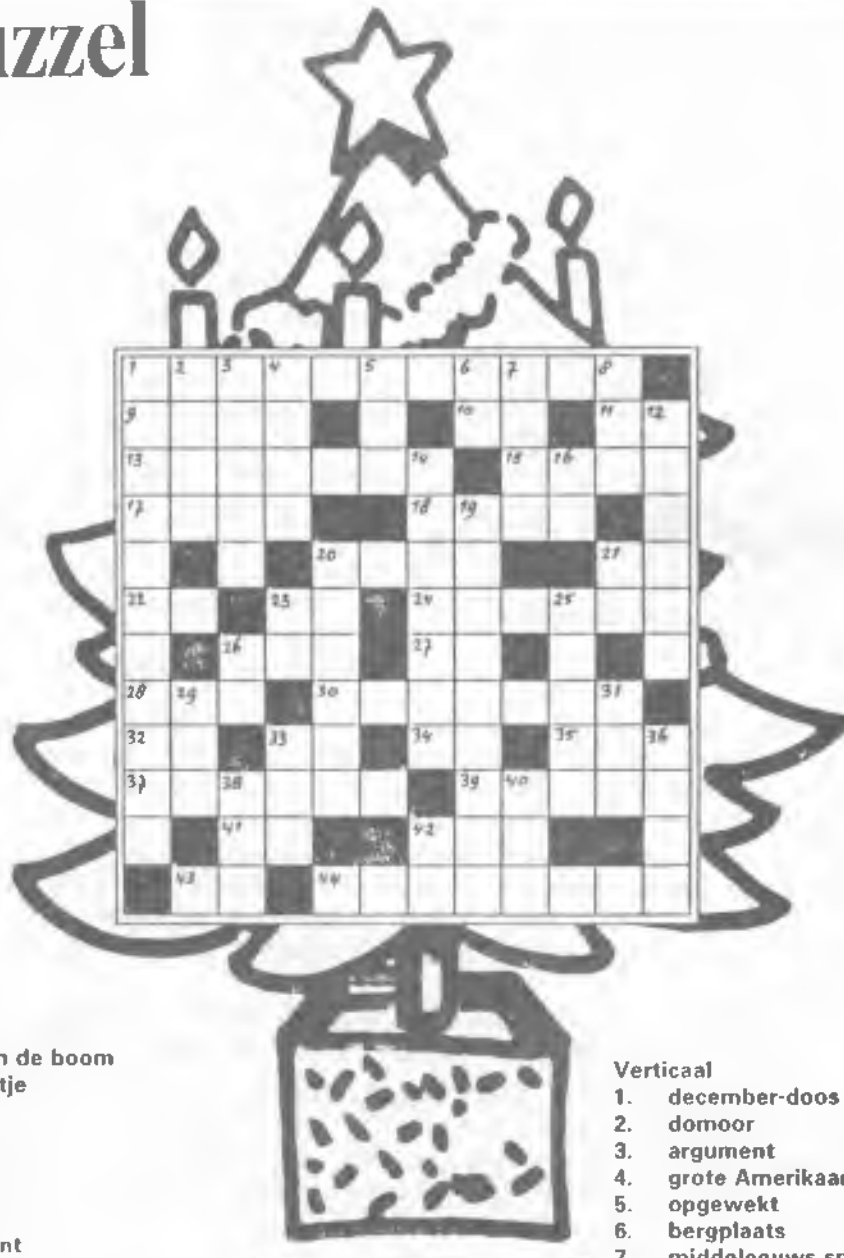
■ ISBN 90-73014-05-0

prijs: f 54,50

Vanaf begin december 1990 verkrijgbaar bij de boekhandel.

Uitgeverij PRIMO VERE bv, Postbus 82411, 2508 EK Den Haag, 070-3522837

Kerstpuzzel

Horizontaal

1. die hangen we in de boom
9. dier in het stalletje
10. uitroep van pijn
11. 'twijfel'-woordje
13. niet slecht
15. plan, gedachte
17. winters voertuig
18. officieel document
20. onbegroeide
21. jongensnaam
22. rivier in Italië
23. Columbus legde er ook eentje
24. wieg van het kindeke
26. bergweide
27. dier in het stalletje
28. voertuig
30. leuk
32. bazige vrouw
33. Frans lidwoord
34. exploitant van ons spoorwegnet
35. onderdeel van een boom
37. op een plaats
39. warme snack
41. gereed
42. bepaalde hoeveelheid
43. koud toetje
44. hèt stadje van 25 december

Verticaal

1. december-doos van de werkgever
2. domoor
3. argument
4. grote Amerikaanse auto
5. opgewekt
6. bergplaats
7. middeleeuws snaarinstrument
8. ontkenning
12. beroep van bezoekers aan de stal
14. tophit in kerstmenu
16. lidwoord
19. voorstelling van Christus' geboorte
20. pluimvee
21. laag water
23. oude lengtemaat
25. Engels
26. winters voertuig
29. ader
31. holte
33. durf
36. uitloper
38. brandstof
40. Spaanse uitroep
42. sportevenement

Nadat de puzzel geheel is ingevuld, dient uit de letters die staan in de vakjes met de cijfers 2, 3, 11, 13, 15, 17, 22, 28, 35, 37, 38, 39 en 42 een uit twee woorden bestaande kerstwens te worden samengesteld. Deze kerstwens vormt de oplossing van de puzzel.

2	3	11	13	15	17	22	28	35	37	38	39	42
---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

Oplossingen van de op nevenstaande pagina afgebeelde Kerstpuzzel kunnen tot 1 januari a.s. worden ingezonden aan de Redactie Ledenbrief, p/a Nieuwendamlaan 274, 2547 JR Den Haag.

Voor de winnaars (die door het lot worden bepaald) zijn enkele prijsjes beschikbaar.

H.G.B.

IN HET KORT

* Van onze vrienden uit Benesov ontvingen wij het prettige bericht, dat deze gemeente - en wanneer wij in de ČSFR zijn, ook onze verblijfplaats - uitgekozen is als zustergemeente van de Noordbrabantse plaatsen Berlicum en Rosmalen. In de ledenbrief van januari meer hierover.

* Een minder prettig bericht ontvingen wij van uitgeverij ORBIS, namelijk dat ook het weekblad "Die Neue Prager Presse" om economische redenen niet meer zal verschijnen. Voor de redactie van de ledenbrief een gemis. Gelukkig hebben we in de ruim 25 jaar dat we in de ČSFR komen, veel documentatie verzameld op toeristisch en cultureel gebied, zodat we de toekomst optimistisch tegemoet blijven zien.

* Voor groepen bestaat de mogelijkheid om voordelig een vijfdaagse reis naar Praag te maken. Hoe groter de groep hoe lager de prijs.

Inl.: Europa Speciaal reizen, Soestdijkseweg Z 260, 3721 AK Bilthoven. Tel. 030-287034.

L.J.B.

In PRAHA 10 een tweepersoonskamer met ontbijt f 20,- p.p. per dag.

Bus naar metro stopt voor de deur.

Vanaf juni ook mogelijk een kamer in weekendhuis nabij Orlik.

Schrijven kan in Duits of Nederlands.

Adres:	Inlichtingen:
O. Plechata	G.J. Blind
Zá Běklíká 95	Swammerdamstraat 48-I
106-00 PRAHA 10	1091 RV AMSTERDAM
Tel. 09422-733563	Tel. 020-939883

PRAAG KERSTMIS 1990

*22-27 dec. reis/halfpension
eenv. centraalgelegen hotel....f.295

*23-28 dec. PARKHOTEL reis &
logies/ontbijt (4 sterren)....f.339

*BUSRETOUR 22-27/23-28 dec.
luxé bus (bar/video/toilet)....f.169

Div. excursies (excl.), reis- en annuleringsverzekering mogelijk, kamertoeslagen op aanvraag.

PERSEUS 020-930876
Culturele en studentenreizen.

BELASTINGVRIJ SPAREN

Profiteer nu nog van de mogelijkheid. Vanaf 1 januari niet meer mogelijk !

Stuur onderstaande strook in voor nadere informatie aan:

BB Assurantiën - Antwoordnummer 61274 - 2506 WB DEN HAAG

(postzegel niet nodig)

of bel: 070-3624050 - fax 070-3624137 (tijdens kantooruren)

Ja, ik wil informatie over belastingvrij sparen; ik denk aan een bedrag van: (bijv. per maand)

o f 50,-

o f 75,-

o f

naam
adres
woonplaats

geb.dat.

Tel.

IMPORTEUR VAN WERELDMERKEN
BIER, WIJN & GEDISTILLEERD
UIT
TSJECHOSLOWAKIJE
DENEMARKEN
HONGARIJE
FRANKRIJK
DUITSLAND
ITALIE

H.A.J. SCHOUTEN & ZOON B.V.

TASMANSTRAAT 131 - 135
2518 VM DEN HAAG
TELEFOON 070 - 3 454202
TELEFAX 070 - 3 614201

GROTE SORTERING RELATIEGESCHENKEN

Voor u, uw familie, vrienden en zakenrelaties:

COMFORTABEL - SNEL - VOORDELIG

iedere dinsdag en zaterdag
naar P R A A G met C S A

- * met CSA via Praag naar verschillende bestemmingen over de hele wereld
- * vanuit Praag diverse binnenlandse vluchten van CSA
- * met CSA snel transport van uw vracht door de lucht

Nadere Inlichtingen:

Lelidsestraat 4, 1017 PA AMSTERDAM
Tel. 020 - 200839 of 200719